

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma, Anatolie Țurcan, Elena Cobzac

juducând recursul ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2018 și a sentinței Judecătoriei Chișinău sediul central din 02 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Nicolaescu Oleg Xxxxx, născut la xxxxx, originar din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx com. Xxxxx, xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 07.02.2017 – până la 02.03.2018

instanța de apel:

de la 10.04.2018 – până la 19.06.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 07.09.2018 – până la 22.01.2019

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul central din 02 martie 2018, Nicolaescu Oleg Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită i-a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani și nu va fi executată dacă Nicolaescu Oleg, în această perioadă de probațiune nu va comite o nouă infracțiune și prin purtare exemplară va confirma încrederea acordată.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către Rusu Ivan, fiind încasat în beneficiul acestuia din contul lui Nicolaescu Oleg suma de 7.824,11 lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 30.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest, pretențiile invocate au fost respinse ca neîntemeiate.

A fost respinsă solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 57 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Nicolaescu Oleg la 28 octombrie 2016, în

jurul orei 18:00, aflându-se, în fața blocului de locuit de pe adresa mun. Chișinău com. Dobrogea str. Luceafărul 5, având scopul provocării intenționate a vătămării corporale grave și a sănătății persoanei, l-a lovit pe Rusu Ivan în regiunea capului, provocându-i conform raportului de constatare medico-legale nr. 3370/D din 25.11.2016, vătămări grave, după care a părăsit locul infracțiunii într-o direcție necunoscută, cauzându-i astfel părții vătămate Rusu Ivan o daună fizică.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Nicolaescu Oleg a fost calificată *de drept* în baza art. 151 alin. (1) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Inculpat, la data de 16 martie 2018, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea prejudiciului moral încasat, invocând că este prea mare, deoarece nu este încadrat în câmpul muncii și are la întreținere 4 copii minori.

3.2 Avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului, la data de 29 mai 2018, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Nicolaescu Oleg să fie achitat, întrucât fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal.

În motivarea apelului a invocat că, materialele cauzei demonstrează lipsa intenției de a provoca leziuni corporale grave părții vătămate din partea inculpatului, reieșind din declarațiile ultimului și a martorului Iachim V.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, în ședința de judecată în ordine de apel a fost audiat suplimentar partea vătămată Rusu I., fiind verificate declarațiile date în prima instanță de către inculpatul Nicolaescu O. (f.d. 181), martorii Iachim V. (f.d. 180), Zugravu I. (f.d. 179), precum și probele materiale cercetate și anume: raportul de constatare medico-legală nr. 3370/D din 22.11.2016 (f.d. 31-32) și raportul de expertiză judiciară nr. 3609/1 din 19.01.2017.

Instanța de apel a notat că, apelanții invocă motive contradictorii ce vizează recunoașterea vinovăției, astfel în apelul inculpatului se indică că acesta recunoaște vinovăția, iar în apelul avocatului, în numele inculpatului, se solicită achitarea ultimului, din motivul că fapta nu întrunește semnele componente ale infracțiunii imputate.

În opinia instanței de apel, urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu s-a constatat încălcări ce atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate. Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, fiind obținute legal, sunt admisibile și în conformitate cu prevederile art. 95 Cod de procedură penală, respectiv au fost apreciate în corespundere cu dispozițiile art. 101 Cod de procedură penală. Starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate, și apreciate de prima instanță.

În contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, nu au fost stabilite temeiuri pentru a da o nouă apreciere probelor respective, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal.

De asemenea, instanța de apel a considerat că, calificarea infracțiunii este efectuată corect, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componente de infracțiune prevăzute la art. 151 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a relevat că, versiunea inculpatului nu are acoperire probatorie, iar pe parcursul procesului penal, acesta a avut diferite poziții de apărare, fără suport probant și care contravin cumulului de probe administrate la dosar.

Referitor la pedeapsa stabilită, această chestiune a fost soluționată corect de către prima instanță, fiind acordată deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, în sentință fiind cuprinse datele privind persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite și circumstanțele care influențează asupra pedepsei.

Astfel, motivat au fost stabilite categoria și măsura de pedeapsă, în așa mod, fiind justă concluzia primei instanțe că scopul pedepsei se va obține prin stabilirea cu închisoare și cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune, iar temeiuri pentru aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege au fost constatate de către instanța de apel.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca neîntemeiate motivele invocate în apelul inculpatului, ce vizează soluționarea acțiunii civile. Cu privire la soluționarea acțiunii civile, în partea cuantumului prejudiciului moral produs prin infracțiune, s-a reținut că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 219 alin. (4), 220 și 387 alin. (1) Cod de procedură penală.

Din lucrările cauzei, cu certitudine s-a constatat că, în rezultatul infracțiunii săvârșite de inculpat, părții vătămate i-au fost cauzate suferințe psihice extrem de grele. La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral s-au luat în considerație rezultatele infracționale, care au influențat considerabil starea psihică a părții vătămate, Rusu I., căruia în urma acțiunilor criminale ale inculpatului, potrivit raportului de expertiză nr. 3370/D din 22 noiembrie 2016, i-au fost provocate vătămări corporale grave.

Prin urmare, în viziunea instanței de apel, prima instanță corect a stabilit cuantumului prejudiciului moral produs prin infracțiune.

6. Hotărârile judecătorești adoptate la caz, sunt atacate la data de 15 august 2018 cu recurs ordinar de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului, care solicită casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Nicolaescu Oleg să fie achitat, deoarece fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal.

În motivarea recursului ordinar apărătorul invocă argumente identice cu cele din apel, subsidiar menționându-se că a fost încasat prejudiciul material în pofida

faptului că unele cecuri demonstrează procurarea preparatelor ce nu au legătură cauzală cu tratarea leziunilor provocate, iar prejudiciul moral este încasat disproporționat de mare în raport cu faptul că, partea vătămată a fost instigatorul conflictului, se afla în stare de ebrietate, iar inculpatul a manifestat comportament prin care a acordat primul ajutor medical, a procurat medicamente.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către apărător, solicitând de a decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, iar acțiunile săvârșite de inculpat au întrunit elementele infracțiunii imputate.

8. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Din cuprinsul recursului declarat de către autor se reține că, aceasta invocă ca temei de drept pentru casarea hotărâririlor contestate pct. 8) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

Recurentul în argumentarea incidenței la caz a temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocă faptul că în acțiunile inculpatului lipsește latura subiectivă a infracțiunii imputate ultimului, lipsind intenția de a cauza leziuni corporale grave părții vătămate.

Reieșind din materialele dosarului se constată că, inculpatul a fost învinuit, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și anume – *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață*.

Analizând circumstanțele și materialele cauzei, în raport cu argumentele expuse de apărătorul inculpatului prin prisma temeiului invocat pentru recurs, Colegiul consideră că, în prezenta speța criticile ultimului sânt nefondate, deoarece instanța de apel justificat a menținut sentința, prin care prima instanță a constatat și reținut starea de fapt, și de drept, în care sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii imputate lui Nicolaescu Oleg.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei

prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Dat fiind faptul că, în cauza deferită judecării, autorul recursului își exprimă dezacordul cu prezența în acțiunile inculpatului a elementului infracțiunii – *latura subiectivă*, prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, Colegiul va purcede la analiza acestui element în prezenta speță, în coraport cu circumstanțele constatate și probele administrate, menționând că acest element al infracțiunii imputate inculpatului se exprimă în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă sau indirectă.

Potrivit doctrinei penale, dacă intenția făptuitorului a fost directă sau indirectă, aceasta se stabilește analizând circumstanțele factice ale celor comise: obiectul vulnerant folosit; zona corpului spre care au fost îndreptate și exercitate actele de violență; intensitatea actelor de violență; gravitatea leziunilor corporale; comportamentul ante - și postagresional al făptuitorului etc.

Așadar, din declarațiile inculpatului și a părții vătămate Rusu Ivan, rezultă că în urma unui conflict iscat în ziua săvârșirii infracțiunii, din cauza unei datorii, soldată cu schimb de replici cu cuvinte necenzurate, ulterior cu altercații, în cele din urmă inculpatul a aplicat o lovitură victimei, în rezultatul cărui fapt ultimul a căzut, pierzându-și cunoștința. Faptul că a avut loc acest conflict, a fost confirmat prin declarațiile date în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, de către martorii Zugravu Ion (f.d. 179) și Iachim Vasilii (f.d. 180), care au relatat că l-a data de 28.10.2016 în jurul orei 18.00, aflându-se în fața blocului unde locuiesc, au fost prezenți când între inculpat și parte vătămată s-a început o ceartă, urmată de altercații, în urma cărora inculpatul Nicolaescu Oleg i-a aplicat o lovitură părții vătămate, care a căzut jos, pierzându-și cunoștința. Ulterior, a fost chemată ambulanța care l-a transportat la spital. Reieșind din raportul de expertiză judiciară nr. 3609/D din 19.01.2017 s-a ajuns la concluzia că, partea vătămată Rusu Ivan a suferit traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală medie; fractura multifragmentară a osului parietal pe stânga cu implicarea ambelor lamele, pneumocefalee, hemarogic subarahnoidian traumatică, hematom, subdural parietal pe stânga, care au putut fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contodont dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, ce prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare gravă (f.d. 28-30).

Analizând în cumul probele administrate și circumstanțele constatate, Colegiul admite că inculpatul nu a avut intenție directă de a provoca victimei leziuni corporale grave, însă luând în considerație că a avut loc o ceartă urmată de altercații între ei, se conchide că inculpatul a acționat la săvârșirea infracțiunii cu intenție indirectă. Adică, inculpatul a prevăzut posibilitatea survenirii reale a urmării prejudiciabile, nu a dorit-o, însă a admis-o în mod conștient.

Instanța de recurs menționează că, precum a menționat martorul Zugravu Ion în declarațiile date în ședință de judecată, el a încercat să despartă partea vătămată și inculpatul, aflându-se cu spatele la ultimul, care a aplicat o lovitură de la care victima a căzut, pierzându-și cunoștința, ceea ce denotă că a existat intenție de a cauza vătămări corporale lui Rusu Ivan, deși acesta nu a dorit cauzarea urmărilor

prejudiciabile periculoase pentru viață, făptuitorul trebuia să prevadă survenirea consecințelor.

Instanțele de judecată la stabilirea vinovăției inculpatului au dat însemnătate consecințelor survenite în urma săvârșirii faptei prejudiciabile, fapt susținut de instanța de recurs, deoarece precum indică considerentele teoretice, anume circumstanțele faptice printre care și gravitatea leziunilor corporale au importanță la stabilirea laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art. 151 Cod penal.

De asemenea, Colegiul reține în cauza dată, ca un semn secundar ce indică la prezența laturii subiective a infracțiunii imputate inculpatului, este răzbunarea față de partea vătămată, în urma conflictului apărut din cauza unei pretinse datorii, pe care ultimul nu a intenționat să o restituie la momentul solicitat de făptuitor.

Rezumând în ansamblu probele administrate, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului Nicolaescu Oleg, în săvârșirea infracțiunii imputate, iar acțiunile acestuia sânt incidente elementelor infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, respectiv temeiul pentru recurs invocat și stipulat la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea.

Totodată, Colegiul penal lărgit apreciază ca nefondate aserțiunile recurentului în partea ce se referă la încasarea prejudiciului material în pofida faptului că unele cecuri demonstrează procurarea preparatelor ce nu au legătură cu tratarea leziunilor provocate. La criticile menționate, instanța de recurs precizează că, acestea nu au fost invocate pentru a fi puse în discuție în ordine de apel, fiind semnalate abia la etapa recursului ordinar, ceea ce este inadmisibil, ținând cont de prevederile alin. (2) art. 427 Cod de procedură penală. Mai mult ca atât, în prima instanță inculpatul a declarat în partea ce se referă la acțiunea civilă că: „*Pentru lecuire consider că sunt vinovat..*”, iar în apelul declarat inculpatul și-a expus dezacordul doar în partea cuantumului prejudiciului moral încasat de la el.

Cu referire la alegațiile în partea ce se referă la prejudiciul moral invocate de recurent, Colegiul menționează că, partea vătămată a înaintat acțiune civilă față de inculpat solicitând despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat, în sumă de 200.000 lei, cuantum pe care prima instanță l-a considerat excesiv de mare, încasând doar suma de 30.000 lei, care a fost menținută și de instanța de apel. În viziunea, Colegiului, instanțele de fond au stabilit o sumă echitabilă părții vătămate, cu titlul de prejudiciu moral, ținând cont de urmările prejudiciabile survenite în rezultatul săvârșirii infracțiunii de către inculpat, exprimate prin durerile fizice și psihice suportate, emoțiile negative și stării de stres, timpul acordat pentru investigații și tratamente, consultații medicale, inclusiv cele ce urmează să le efectueze periodic pentru menținerea stării satisfăcătoare a sănătății, având o vârstă înaintată, astfel toate suferințele morale urmează a fi compensate în suma stabilită, care nu este una excesivă, în raport cu suma solicitată de inculpat și urmările prejudiciabile cauzate victimei.

În concluzie, Colegiul penal lărgit statuează, că în cauza dată critica recurentului sub aspectul temeiului de casare, invocat în recursul declarat, este

nefondată, fiind axată pe mențiuni de ordin general, ce poartă caracter de dezacord și în esență nu conține o motivare suficientă pentru a convinge instanța de recurs de a interveni în hotărârea atacată.

Generalizând cele expuse, instanța de recurs concluzionează, că recursul declarat în cauza dată, este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2018, în cauza penală în privința lui **Nicolaescu Oleg Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 21 februarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac